

PREZES
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2021 r.

Sygn. akt K 20/20

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2021-04-15 7107040 OSDP/5118
ZAL. ?	NR

Pan
Adam B O D N A R
Rzecznik Praw Obywatelskich

W załączeniu przesyłam kopię zdania odrębnego zgłoszonego do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 12 kwietnia 2021 r., sygn. akt K 20/20.

Julia Przyłębska

Zał. 1

Zdanie odrębne

sędziego TK Leona Kieresa

do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego

z dnia 12 kwietnia 2021 r., sygn. akt K 20/20

Na podstawie art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) zgłaszam zdanie odrębne do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 12 kwietnia 2021 r., sygn. K 20/20, dotyczącego wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich o wyłączenie Sędziego Trybunału Konstytucyjnego Julii Przyłębskiej z udziału w rozpoznawaniu wniosku grupy posłów o zbadanie zgodności: art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r., poz. 627) z art. 2 i art. 209 ust. 1 Konstytucji.

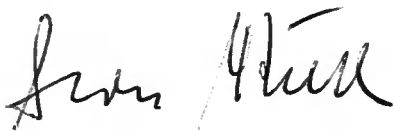
Moje zdanie odrębne odnosi się do szczególnie istotnych problemów, które zostały poddane przez Trybunał Konstytucyjny ocenie przy rozpatrywaniu wniosku RPO o wyłączenie z postępowania w sprawie K 20/20 Sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Zdecydowałem się je przedstawić przede wszystkim dla wyrażenia braku akceptacji dla odstąpienia w sprawie K 20/20 od standardu ustawowego, wywodzonego przeze mnie z art. 38 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Podtrzymuję pogląd, który siedmiu sędziów (z moim udziałem) sformułowało w piśmie z dnia 29 czerwca 2018 roku, skierowanym do Pani Prezes Julii Przyłębskiej. W piśmie tym stwierdziliśmy, że „Art. 38 ust 1 u.o.t.p.TK w sposób jednoznaczny ustanawia bowiem zasadę alfabetycznego wyznaczania sędziów do składów orzekających, w tym przewodniczącego i sprawozdawcy”. **Jedyny, moim zdaniem, wyjątek w tym zakresie przewiduje art. 38 ust. 2 u.o.t.p.TK.** Uprawnia on Prezesa TK do wyznaczenia sprawozdawcy poza kolejnością alfabetyczną. **Wyjątek ten stanowi potwierdzenie zasady wyrażonej w art. 38 ust. 1 u.o.t.p.TK.** Skoro bowiem ustawodawca w odrębnym przepisie określił wprost okoliczność i przesłanki odstąpienia od kryteriów zawartych w ustępie pierwszym tego przepisu, to wynika stąd, że niedopuszczalne są inne odstępstwa od tej zasady. Gdyby intencją ustawodawcy było wprowadzenie takiej możliwości co do kształtowania składu sędziowskiego w odniesieniu do pozostałych sędziów, art. 38 ust. 2 u.o.t.p.TK byłby zbędny. Jako wyjątek musi być on interpretowany restrykcyjnie, tym bardziej, że sposób wykonywania tego uprawnienia przez Prezesa TK

w sposób szczególny wpływa na odbiór bezstronności Trybunału w ocenie opinii publicznej.

Przestrzeżenie tej zasady przy kształtowaniu orzekających składów osobowych w sposób niewątpliwy sprzyja poszanowaniu przewidywalności i transparentności w procesie wyłaniania składów osobowych, czego oczekują obywatele i jednostki organizacyjne – podmioty nie tylko obserwujące pracę Trybunału Konstytucyjnego, ale też wszczynające odpowiednie postępowania przed Trybunałem lub w innej formie uczestniczące w jego działalności.

RPO w swoim wniosku z 8/04/2021 o wyłączenie sędziego TK podważył obiektywność oraz bezstronność Pani Sędziogi Julii Przyłębskiej: „Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich o tak rozumianej obiektywności oraz bezstronności nie można mówić w przypadku sędzi Trybunału Konstytucyjnego Pani Julii Przyłębskiej, z uwagi na podjęte przez nią, w charakterze Prezesa Trybunału, działania w okresie bezpośrednio przed planowaną na dzień 25 marca 2021 r. rozprawą Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt K 20/20” (pismo RPO z 8/04/202). Szczególnie ciężki zarzut zawarty jest w stwierdzeniu RPO, że w sprawie K 20/20 doszło do „manipulacji składem orzekającym”.

Pogląd Rzecznika Praw Obywatelskich mógłby zostać uznany za uprawniony – moim zdaniem – w sytuacji stwierdzenia świadomego i celowego kształtowania substratu osobowego składów orzekających w intencji uzyskania orzeczenia o spodziewanej treści czy też w oczekiwaniu na pożądane zachowania składu orzekającego, które przyczynią się do osiągnięcia określonych celów w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym. Nie mogę podzielić wyżej wyłożonego poglądu RPO – zwłaszcza w świetle pisemnej informacji Pani Prezes TK o usprawiedliwionej przyczynami obiektywnymi nieobecności jednego z członków składu orzekającego. Skład orzekający w sprawie z wniosku o wyłączenie Pani Julii Przyłębskiej otrzymał tę informację przed podjęciem postępowania w celu przyjęcia rozstrzygnięcia.

Leon Kieres

TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY

Al. J. Ch. Szucha 12A

00-918 WARSZAWA

Sygn. akt K 20/20

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2021 -04- 15
ZAL.	NR

**Pan
Adam BODNAR
Rzecznik Praw Obywatelskich**